

[P. E. Eriksen.]

gave, i hvilken gren eller hvilket led man så vil løse opgaven — amt, by, sogn eller sogne. Et vist system må der tilstræbes, for beboere på plejehjem må ikke fjernes længere end højest nødvendigt fra de vanlige omgivelser. Her er egentlig en opgave for de plejeudvalg, som føromtalt betænkning, der danner baggrund for lovforslaget, foreslår nedsat i hvert amtsområde. Lad heri være repræsentanter for amtsråd, byråd, sogneråd og sundhedsmyndigheder, og mulighederne for nært samarbejde er etableret.

Vi går videre til sygehjemmene, som nu kommer med i billedet, for de burde nok knyttes til plejehjemmene — ikke til alle, men således at et større område kunne være dækket af et hjem placeret på et centralt sted. Ved dette samarbejde mellem plejehjem og sygehjem kunne fællesinstallationer, køkken, varme, uddannet personale, beskæftigelsesrum o. s. v., udnyttes i fællesskab. Jeg må føje til, at selvfølgelig må der på de plejehjem, der ikke er knyttet sygehjem til, være sygesenge, så man ikke ligeferm behøver at flytte de ældre fra plejehjem til sygehjem. Ved sygehjem fortår jeg hjem, hvor sygehusene kan indlægge patienter. Det må derfor være amtskommunen og købstadkommunen, der enkeltvis eller i fællesskab rejser disse hjem eller foretager tilbygning til plejehjem. Betaling må vel finde sted fra den indlæggende institution ved hjælp af refusionerne til denne.

Der er behov for alle disse hjem, men det er rigtigt, som det blev sagt før, at trods alt er de vanlige omgivelser de bedste for de ældre, så længe de kan klare sig nogenlunde, og her er det, den individuelle forsorg træder ind i billedet: hjemmehjælp, omsorgsarbejde, medhjælp til yngre invalide m. v. i forbindelse med hjemmesygepleje og husmoderafløsning. Hjemmehjælpen skal gøres obligatorisk for kommuner eller samarbejdende kommuner fra den 1. april 1968.

Jeg tror, vi løser mange sociale problemer ved denne lovgivning; vi må dog ikke over uddannelsen glemme det individuelle, tilfidsforholdet, og derfor må kommunerne være frit stillet med hensyn til, hvordan de vil lade arbejdet udføre. Men her kom altså også spørgsmålet om uddannelse ind i billedet, og det er vel naturligt, at vi i det

kommende udvalg ser på dette spørgsmål i lys af udviklingen og behovet inden for hele dette felt.

Dernæst er der spørgsmålet om selvstændige boliger. Jeg tror, mange ældre gennem årene har været glade for at kunne overtage en mindre lejlighed, velindrettet og med moderne bekvemmeligheder. Jeg tænker her på folkepensionistboligerne. Burde vi ikke undersøge ligheden i folkepensionisternes boligudgifter? Og burde man ikke i større boligbyggeri i højere grad, end tilfældet er, skabe boliger specielt til invalide, der under praktisk indrettede forhold kan klare sig og have mulighed for beskæftigelsesrum m. m.? Der er som sagt mange problemer, men vi kan se på dem i udvalget.

Ifølge lovforslaget er der delegeret en hel bemyndigelser og tilsyn til den højtærede socialminister. Er det nu ikke for stor en byrde at påtage sig? Var det ikke rimeligt, at man placerede nogle af disse opgaver hos de nævnte plejeudvalg i amtskommunerne?

I lovforslaget er man også inde på spørgsmålet om de private hjem og deres status i fremtiden. Må jeg i den forbindelse gøre opmærksom på, at uden privat initiativ havde vi været dårligt stillet i dag. I Tidsskrift for danske Sygehuse for april 1963 har overlæge, dr. med. H. Kreutzfeldt offentliggjort et materiale, som sundhedsstyrelsen har indsamlet i 1961.

På dette tidspunkt fandtes der 355 hjem med 7.819 pladser med en belægningsprocent på 98, hvilket i praksis betyder overbelægning. Af disse 355 hjem var de 6,8 pct., de 24, kommunale, de 71,8 pct., 255, var privatejede, og de 21,4 pct., 76, var selvejende institutioner. Af de privatejede havde kun 29 pct. overenskomst med amt eller kommune på dette tidspunkt. I perioden 1930-39 byggedes de 70 af disse hjem. I perioden 1940-50 byggedes 61, og i perioden 1951-61 byggedes der 177.

Samfundet skylder disse private hjem, deres ledere og personale en tak for indsatsen. Hvorfor så kræve selvejende institutioner? Det er et spørgsmål, som vi i hvert fald må se på i udvalget.

Hermed har jeg ikke sagt, at alt er i orden rundt omkring. Fremtiden stiller krav med hensyn til tekniske installationer, bygningsmæssige forhold, stuerens størrelse, toiletforhold, skyllerum, kaldesystemer, læge-